

[Hartel.]

fremskaffes Soveplads med Senge til Soldaterne, og det andet gaar ud paa, at der ydes en forhøjet Godtgørelse for saavel Indkvarteringen som Kosten. Begge Dele maa efter Omstændighederne anses for rimelige.

Det maa erkendes, at Værnepligten og de Indkaldelser, som er Følgen af denne, er et Offer, som en vis Del af Ungdommen bringer i hele Nationens Interesse, og det maa derfor anses for at være selvfølgeligt, at der paa en anstændig Maade sørges for denne Ungdom, saavel hvad angaar Kost som Logi. Selv i en Tid som den nuværende, hvor det har knebet stærkt i mange Hjem med at skaffe huslig Medhjælp, forekommer det mig, at Hjemmene har aabnet sig gæstfrit for det indkaldte Mandskab, og jeg kan da slutte mig til den Tak til Husmødrene Landet over, som den højtærede Minister har fremført baade her i Dag og tidligere i Landstinget. Det er paa sin Plads at takke for den Indsats, man her har gjort for at skabe dog en vis Hygge om det tvungne Ophold i Hjemmene, som det indkaldte Mandskab er ude for.

Men Staten bør naturligvis ikke opbygge sine Foranstaltninger paa en ensidig Indsats fra et begrænset Udsnit af Befolkningen, og derfor bør det økonomiske Grundlag være saaledes i Orden, at man kan sige, at de, som har Indkvarteringen, fuldt og helt holdes økonomisk skadesløse i det mindste for deres direkte Udgifter, og det er vel noget tvivlsomt, om man kan sige, at det er naaet ved det Lovforslag, som her foreligger. Jeg ser, at der i Lovforslaget er en Bestræbelse for at naa frem hertil, men jeg er tilbøjelig til at tro, at det, der ydes, ikke er fuldt ud tilstrækkeligt. Hæren maa være saa velforsynet, at den, naar Kvarterværterne skaffer Lokale, er i Stand til at fremskaffe eventuelt manglende Senge med nødvendigt Sengeudstyr; ellers kan det blive en meget betydelig Ekstraudgift for de Hjem, som ikke er i Stand til at laane det eller skaffe det paa anden nem Maade, og det kan jo ikke være Hensigten.

Der er her Tale om, at Kosten skal betales med 15 pCt. over det, som Krigsministeriet beregner for en militær Dagration, det vil sige, at Prisen forhøjes fra 1 Kr. 10 Øre til 1 Kr. 27 Øre. Det er dog tvivlsomt, om virkelig god, daglig Kost, som yderligere skal være veltillavet, kan fremskaffes for den Pris med de Stigninger, som man har oplevet med Hensyn til Varepriserne. Brændselet spiller jo ogsaa en Rolle ved Madlavning. Naar jeg nævner Brændselet,

kommer jeg til at tænke paa Statsskovene, der er Storleverandør af Brændsel til mange Landbohjem, men som ikke har undset sig for Prisforhøjelser, der ligger langt ud over disse 15 pCt., helt op til 50 pCt.s Forhøjelse.

Endelig vilde jeg ikke ligne mig selv, hvis jeg ikke benyttede ogsaa denne Lejlighed til at henstille til Forsvarsministeren, om Spørgsmaalet om at yde Smør i Stedet for Margarine til vort indkaldte Mandskab ikke kunde tages op til endelig Afgørelse i Smørrets Favor. Marinens Mandskab faar Smør lige saa vel som Koffardifartøjernes Mandskab, og dette er fuldstændigt i sin Orden, men hvorfor skal Hærens Mandskab være stifmoderligt behandlet paa dette Omraade? Jeg synes, at det var rimeligt, at ogsaa dette Spørgsmaal blev overvejet.

I øvrigt har vi ikke nogen principiel Indvending at gøre imod Lovforslaget; naar der ses velvilligt paa Anvendelsen af Bestemmelserne, hvad jeg forstaaer vil ske efter Indenrigsministerens Forhandlinger med Landstingsudvalget, er vi rede til at tiltræde det og give det vore Stemmer.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard):

Jeg takker for den velvillige Modtagelse, Lovforslaget har faaet fra alle Sider.

Det ærede Medlem Hr. Ølgaard gennemgik en Del af de Problemer, som allerede er meget grundigt gennemdrøftet i Landstinget og i Landstingets Udvalg, men dersom man ønsker at gennemdrøfte dem igen, her i Folketingsudvalget, kan jeg ikke have noget imod det, ligesom jeg regner med, at den højtærede Forsvarsminister er rede til at møde i et Udvalg.

Med Henblik paa det ærede Medlems Udtalelse om, at vi er inde i en Prisstigningsperiode, vil jeg gerne henlede Opmærksomheden paa, at den væsentligste Del af disse Godtgørelser automatisk forhøjes med Prisstigningen. Det ærede Medlem brugte det Udtryk, at han tvivlede om, at disse Godtgørelser var passende, mente i hvert Tilfælde, at de laa i Underkanten.

Ja, det kommer jo an paa, hvilke Maal man sætter sig. Jeg er af dem, der ikke paa nogen Maade undervurderer den Byrde, som den ekstraordinære Indkvartering er for Kvarterværterne. Det drejer sig her ikke blot om positive Udgifter for Kvarterværten, men ogsaa i høj Grad om megen Gene og mange Vanskeligheder, og det kan altid omtvistes, hvad det er passende at yde i Erstatning. Det er rigtigt, som det ærede Medlem Hr. Kristian Nygaard sagde, at fra gammel Tid er den ekstraordi-